

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**

Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj

Ons kenmerk
2146651

Bijlagen
1

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Datum 9 november 2017

Onderwerp Antwoorden Kamervragen over een arrestatiebevel tegen een Turkse
journalist

In antwoord op uw brief van 4 oktober 2017 deel ik u, mede namens de Minister van Buitenlandse Zaken, mee dat de schriftelijke vragen van de leden De Roon, Helder en Markuszower (allen PVV) over 'het bericht dat Erdogan Interpol misbruikt om jacht te maken op politieke tegenstanders' worden beantwoord zoals aangegeven in de bijlage bij deze brief.

In antwoord op uw brief van 26 oktober 2017 deel ik u, mede namens de Minister van Buitenlandse Zaken, mee dat de schriftelijke vragen van de leden Karabulut en Van Nispen (beiden SP) over 'een arrestatiebevel tegen een Turkse journalist' worden beantwoord zoals aangegeven in de bijlage bij deze brief.

In antwoord op uw brief van 26 oktober 2017 deel ik u, mede namens de Minister van Buitenlandse Zaken, mee dat de schriftelijke vragen van het lid Buitenweg (GroenLinks) over 'een mogelijk uitgevaardigd arrestatiebevel tegen een naar Duitsland gevluchte voormalig hoofdredacteur van de Turkse krant Cumhuriyet' worden beantwoord zoals aangegeven in de bijlage bij deze brief.

De Minister van Justitie en Veiligheid,

Ferd Grapperhaus

Antwoorden op de vragen van de leden De Roon, Helder en Markuszower (allen PVV) aan de ministers van Buitenlandse Zaken en van Justitie en Veiligheid over het bericht dat Erdogan Interpol misbruikt om jacht te maken op politieke tegenstanders (ingezonden 4 oktober 2017, nr. 2017Z13185)

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden

Datum
9 november 2017

Ons kenmerk
2146651

Vraag 1

Bent u bekend met het onderzoeksrapport van het Stockholm Center for Freedom (SCF), waarin staat dat Erdogan INTERPOL misbruikt om jacht te maken op politieke tegenstanders? 1)

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Deelt u onze afschuw over het feit dat deze autoritaire Turk een internationale opsporingsinstantie voor criminelen en terroristen voor zijn karretje heeft weten te spannen?

Vraag 3

Hoe gaat u verhinderen dat Turkije informatiesystemen van INTERPOL blijft gebruiken voor het opsporen, het vastzetten, het de mond snoeren en het intimideren van politieke tegenstanders?

Vraag 5

Wat is het beleid van INTERPOL om misbruik van informatiesystemen door foute regimes zoals Turkije te voorkomen? En is dit beleid naar uw mening voldoende effectief? Zo nee, waarom niet?

Antwoord vraag 2, 3 en 5

Het kabinet is bezorgd over berichten, zoals onderhavig rapport, dat INTERPOL door Turkije wordt gebruikt voor arrestatie-verzoeken die een schending vormen van artikel 3 van de INTERPOL Constitutie. De Constitutie verbiedt de organisatie, waarin begrepen haar lidstaten, enige interventie of activiteiten te ondernemen van politieke, militaire, religieuze of raciale aard.

INTERPOL heeft verschillende mogelijkheden om misbruik van de informatiesystemen te voorkomen. Het uitvaardigen van verzoeken via het INTERPOL kanaal is aan voorwaarden verbonden, die zijn vastgelegd in onder meer de Constitutie van de organisatie (I/CONS/GA/1956 (2017)), Algemene Regels van INTERPOL (I/GREG/GA/1956 (2017)) en Regels voor de verwerking van gegevens (III/IRPD/GA/2011 (2016)). Op die manier moet worden gewaarborgd dat de lidstaten en het Secretariaat Generaal van INTERPOL werken in lijn met de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens, en de organisatie niet bijdraagt aan de opsporing, vervolgingen of bestraffingen van feiten van politieke, militaire, religieuze of raciale aard. Het INTERPOL Secretariaat Generaal toetst aanvragen voor het gebruik van de systemen en instrumenten aan deze regels. Bij een vermoeden van misbruik heeft de Secretaris Generaal, in afstemming met het INTERPOL Executive Committee, de mogelijkheid om leden de toegang tot systemen te ontfemen.

Daarnaast bestaat er voor INTERPOL een speciaal controleorgaan dat toeziet op de rechtmatigheid van INTERPOL-bestanden, waaronder de signaleringen, namelijk de zogenaamde Commissie voor de Controle op INTERPOL-bestanden (CCF). Leden van deze commissie worden gekozen uit de lidstaten. Een

belangrijke functie van deze commissie is dat eenieder het recht heeft om een verzoek bij de Commissie in te dienen om inzicht in de gegevens over hem of haar in de INTERPOL systemen en tot correctie en/of verwijdering van die gegevens, bijvoorbeeld wanneer zij menen dat zij ten onrechte gesignaleerd staan.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden

In aanvulling op deze maatregelen voert Nederland het beleid om INTERPOL Red Notices, oftewel signaleringen, zelf te toetsen alvorens deze in te voeren in het nationale opsporingsregister. Indien er aanwijzingen zijn dat bij aantreffen van betreffende persoon naar Nederlandse maatstaven geen uitvoering kan worden gegeven aan de uitlevering van betreffende persoon, zal de Red Notice niet worden opgenomen in het nationale opsporingsregister.

Datum
9 november 2017

Ons kenmerk
2146651

Vraag 4

Zijn bij u gevallen bekend waarin Turkije databases en/of informatiesystemen van INTERPOL heeft misbruikt om informatie te vergaren over personen met de Nederlandse nationaliteit? Zo ja, om hoeveel gevallen gaat het en heeft Turkije ook (straf)maatregelen getroffen tegen deze personen?

Vraag 6

Deelt u de mening dat INTERPOL deze onguire praktijken grondig zelf dient te onderzoeken en dat Turkije in afwachting van de uitkomsten de toegang tot informatiesystemen ontzegt moet worden? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 4 en 6

De regels, procedures en maatregelen zoals beschreven in het antwoord op vraag 2,3 en 5, zijn er om te voorkomen dat een land INTERPOL databases en/of informatiesystemen in strijd met de daarvoor geldende regels kan gebruiken om informatie te vergaren of opsporingsmiddelen in te zetten tegen personen met de Nederlandse nationaliteit.

Mij zijn geen gevallen bekend waarin Turkije databases en/of informatiesystemen van INTERPOL heeft misbruikt om informatie te vergaren over personen met de Nederlandse nationaliteit.

Antwoorden op de vragen van de leden Karabulut en Van Nispen (beiden SP) aan de ministers van Buitenlandse Zaken en van Justitie en Veiligheid over een arrestatiebevel tegen een Turkse journalist (ingezonden 26 oktober 2017, nr. 2017Z14308)

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden

Vraag 1

Kent u het bericht 'Turkse journalist niet naar Amsterdam wegens arrestatieverzoek'? 1)

Datum

9 november 2017

Ons kenmerk

2146651

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Kunt u bevestigen dat journalist Can Dündar, die in Duitsland verblijft, afziet van een bezoek aan Nederland vanwege een verzoek van het Turkse openbaar ministerie aan INTERPOL om een arrestatiebevel tegen hem uit te vaardigen? Zo nee, wat zijn dan de feiten?

Antwoord 2

Dat kan ik niet bevestigen, omdat deze beslissing aan de heer Dündar is en hij mij hierin niet heeft gekend. Een Turks aanhoudingsverzoek tegen de heer Dündar is mij verder ook niet bekend. Inmiddels is de heer Dündar overigens naar Nederland afgereisd en heeft hij zijn lezing in Amsterdam gehouden.

Vraag 3

Deelt u de opvatting van het Committee to Protect Journalists dat Dündar vorig jaar in Turkije ten onrechte is veroordeeld 2) en dat hij in feite is vervolgd vanwege zijn legitieme activiteiten als journalist? 3)

Antwoord 3

Het past de Nederlandse regering in het algemeen niet om een oordeel te geven over een buitenlandse rechtsgang. Ik zie geen reden om daar in dit geval een uitzondering op te maken.

Vraag 4

Bent u bereid een duidelijk signaal af te geven dat Can Dündar in Nederland welkom is? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 4

Er is geen reden om te veronderstellen dat de heer Dündar niet welkom zou zijn in Nederland. Indien de heer Dündar daar vragen over heeft, kan hij zich wenden tot de Nederlandse overheid.

Vraag 5

Kunt u in algemene zin aangeven hoe in Nederland omgegaan wordt met Turkse verzoeken tot arrestatie van personen die in Turkije veroordeeld zijn voor zaken die in een rechtsstaat onder de persvrijheid en vrijheid van meningsuiting zouden vallen?

Antwoord 5

Aan een buitenlands aanhoudingsverzoek of signalering dat Nederland via INTERPOL kanalen ontvangt, wordt niet automatisch gevolg gegeven: deze worden per geval beoordeeld alvorens deze worden ingevoerd in het nationale opsporingsregister. Indien er aanwijzingen zijn dat het gaat om een persoon die Nederland niet zal uitleveren, wordt het verzoek niet geregistreerd en kan de

persoon in kwestie ongehinderd Nederland in- en uitreizen. Hiermee acht ik het voldoende gewaarborgd dat op Nederlands grondgebied geen misbruik kan plaatsvinden van het INTERPOL-systeem.

Vraag 6

Is het voor een betrokkene mogelijk te achterhalen of ze wel of niet veilig naar Nederland kunnen komen? Zo ja, hoe?

Antwoord 6

Ja dat is mogelijk. Ik verwijs naar mijn antwoord op vraag 4. Wanneer iemand wil weten of hij internationaal gesignaleerd staat, kan hij dit ingevolge de Wet politiegegevens aan het Openbaar Ministerie of de politie vragen. Voor overige vragen op dit punt kan het ministerie van Justitie en Veiligheid worden benaderd.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden

Datum

9 november 2017

Ons kenmerk

2146651

- 1) Turkse journalist niet naar Amsterdam wegens arrestatieverzoek, <https://www.nrc.nl/nieuws/2017/10/24/turkse-journalist-niet-naar-amsterdam-wegens-arrestatieverzoek-a1578536>, 24 oktober 2017.
- 2) Reporters Can Dundar, Erdem Gul sentenced to five years, <http://www.aljazeera.com/news/2016/05/turkish-journalists-year-prison-terms-160506175844389.html>, 6 mei 2016.
- 3) CPJ calls on Turkey to drop charges against Cumhuriyet journalists, <https://cpj.org/2016/02/cpj-calls-on-turkey-to-drop-charges-against-cumhur.php>, 26 februari 2016.

Antwoorden op de vragen van het lid Buitenweg (GroenLinks) aan de minister van Justitie en Veiligheid over een mogelijk uitgevaardigd arrestatiebevel tegen een naar Duitsland gevluchte voormalig hoofdredacteur van de Turkse krant Cumhuriyet (ingezonden 26 oktober 2017, nr. 2017Z14311)

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden

Datum
9 november 2017

Ons kenmerk
2146651

Vraag 1

Kent u het bericht dat de naar Duitsland gevluchte voormalig hoofdredacteur Can Dündar van de Turkse krant Cumhuriyet niet naar zijn Vrijheidslezing in de Amsterdamse Balie kan komen vanwege een dreigende uitlevering aan Turkije? 1) Zo ja, klopt het dat tegen de heer Dündar op verzoek van het Turkse openbaar ministerie een arrestatiebevel is uitgevaardigd?

Antwoord 1

Ik ken het bericht. Mij is op dit moment geen informatie bekend waaruit blijkt dat tegen de heer Dündar een internationaal aanhoudingsverzoek is uitgevaardigd door de Turkse autoriteiten.

Vraag 2

Kent u de brief van Fair Trials, waarin aan de hand van de strafzaken tegen de auteurs Dogan Akhanli en Hamza Yalcin geconstateerd wordt dat INTERPOL door de Turkse autoriteiten kan worden misbruikt en dat INTERPOL beter beschermd moet worden tegen dergelijk misbruik? 2) Zo ja, wat is uw inschatting van het risico op misbruik van INTERPOL door de Turkse autoriteiten?

Antwoord 2

De brief is mij bekend. Ik onderschrijf de stelling dat INTERPOL tegen misbruik beschermd moet worden. Dit is eveneens het standpunt van INTERPOL. Aan verzoeken die via de INTERPOL kanalen worden gedaan zijn voorwaarden verbonden die zijn vastgelegd in onder meer de Constitutie van de organisatie. Een van deze voorwaarden is dat de INTERPOL-organisatie, daarin begrepen haar leden, werkt in lijn met de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens, en niet bijdraagt aan de vervolgingen of bestraffingen van feiten van politieke, militaire, religieuze of raciale aard. Verzoeken tot signalering die zijn bedoeld voor het opsporen van verdachten wegens dergelijke feiten mogen onder deze voorwaarden niet door het INTERPOL Generaal Secretariaat worden gehonoreerd. Een onafhankelijke commissie beoordeelt binnen INTERPOL of daarvan sprake is.

Daarnaast bestaat er voor INTERPOL een speciaal controleorgaan dat toeziet op de rechtmatigheid van INTERPOL-bestanden, waaronder de signaleringen, namelijk de zogenaamde Commissie voor de Controle op INTERPOL-bestanden (CCF). Leden van deze commissie worden gekozen uit de lidstaten. Een belangrijke functie van deze commissie is dat eenieder het recht heeft om een verzoek bij de Commissie in te dienen om inzicht in de gegevens over hem of haar in de INTERPOL systemen en tot correctie en/of verwijdering van die gegevens, bijvoorbeeld wanneer zij menen dat zij ten onrechte gesignaleerd staan.

Vraag 3

Hoe garandeert u dat de Nederlandse strafrechtspleging niet zal meewerken aan de tenuitvoerlegging van ongerechtvaardigde Turkse justitiële verzoeken?

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden

Antwoord 3

Aan een buitenlands aanhoudingsverzoek of signalering dat Nederland via INTERPOL kanalen bereikt, wordt niet automatisch gevolg gegeven: deze worden per geval beoordeeld alvorens deze worden ingevoerd in het nationale opsporingsregister. Indien er aanwijzingen zijn dat het gaat om een persoon die Nederland niet zal uitleveren, wordt het verzoek niet geregistreerd en kan de persoon in kwestie ongehinderd Nederland in- en uitreizen. Hiermee acht ik het voldoende gewaarborgd dat op Nederlands grondgebied geen misbruik kan plaatsvinden van het INTERPOL-systeem.

Datum

9 november 2017

Ons kenmerk

2146651

Vraag 4

Bent u bereid om in ieder geval voor de heer Can Dündar een vrijgeleide af te geven, zodat hij in staat is deel te nemen aan het Nederlandse publieke debat? En bent u bereid om in de Europese Unie het voortouw te nemen om te voorkomen dat internationale strafrechtelijke samenwerkingsverbanden worden misbruikt? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 4

Een 'vrijgeleide' is een aangelegenheid tussen de belanghebbende en de Staat. Ik doe daarover geen mededelingen. Indien een aanhoudingsverzoek wordt ingediend, dan beoordeel ik aan de hand daarvan welk gevolg eraan wordt gegeven. Aanhouding ligt niet in de rede wanneer het gaat om een verzoek zoals genoemd onder het antwoord op vraag 2. Inmiddels is de heer Dündar naar Nederland afgereisd en heeft hij zijn lezing in Amsterdam gehouden.

Graag wijs ik op een recente brief van Zweden en Duitsland gericht aan de EU Hoge Vertegenwoordiger voor Buitenlandse Zaken en Veiligheid en vicevoorzitter van de Europese Commissie, mw. Mogherini, die ziet op de door de vraagsteller bedoelde problematiek. Het onderwerp is besproken op EU-ambassadeursniveau en zal ook aan de orde komen tijdens de jaarlijkse bespreking tussen de EU en INTERPOL op 21 november 2017.

Nederland onderschrijft de boodschap van de brief van Zweden en Duitsland en is actief betrokken bij de besprekingen.

Vraag 5

Bent u bereid deze vragen per omgaande te beantwoorden?

Antwoord 5

De vragen zijn zo spoedig als mogelijk was beantwoord.

- 1) 'Turkse journalist komt niet naar De Balie vanwege onveiligheid', Het Parool 24 oktober 2017.
- 2) Fair Trials INTERPOL Red Notices and Diffusions – Briefing for MEPs, 4 oktober 2017.

Toelichting:

Deze vragen dienen ter aanvulling op eerdere vragen terzake van de leden Karabulut en Van Nispen (beiden SP), ingezonden 26 oktober 2017 (vraagnummer 2017Z14308).

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden

Datum
9 november 2017

Ons kenmerk
2146651